

Bertolt Brecht, «Condemna a les ètiques», dins *Me-Ti. Llibre dels canvis*. [Traducció: Segimon Serrallonga]

D'aquella cèlebre frase «estimaràs el proïsme com a tu mateix», Me-ti deia una vegada: Si els treballadors ho fan, no aboliran mai aquest estat de coses en el qual solament és possible d'estimar el proïsme deixant d'estimar-se un mateix.

Els qui xuclen la sang dels treballadors no paren de predicar moral als treballadors. Per culpa dels predicadors de moral, els treballadors es veuen incitats a la immoralitat per les circumstàncies. I tanmateix, en la lluita que menen contra llurs opressors, ells traspuen moral per tots costats.

Mi-en-leh deia: Deduïm la nostra moral dels interessos de la nostra lluita contra els opressors i explotadors.

Me-ti deia: Els pobres donen ricament. Els afamats són bons hostalers. Ells, a qui ho fan estalviar tot, no fan estalviar res.

Me-ti deia: Una mala vida és més de témer que la mort. A vegades potser haureu d'arriscar la vostra mala vida per guanyar-vos-en una de millor, però mai no heu d'anar a buscar-vos una mort segura.

Me-ti deia: La fam és una mala cuinera.

Els vells mestres de moral s'entesten a dir que només han de comptar les virtuts que són practicades per elles mateixes. Ka-meh posa en guàrdia els treballadors contra aquesta classe de virtuts i els aconsella de practicar únicament les virtuts que els porten profit.

Davant de certes situacions dolentes s'alça una veu que crida a certes virtuts. Si les virtuts no van vinculades a la superació de la situació dolenta i subsisteixen, després d'haver-la superada, gaire més temps sense objectiu, es converteixen sovint en una font de noves situacions dolentes. És el que sovint hem vist que passava amb la valentia, la constància, l'amor a la veritat i l'esperit de sacrifici.

Els oprimits i les víctimes d'abusos van a favor de la justícia, però als seus ulls no és pas que l'opressió i l'abús hagin de deixar d'existir per tal que regni la justícia, sinó que

ha de regnar la justícia per tal que cessin l'opressió i l'abús. De fet, doncs, els oprimits i els qui són víctimes d'abusos no són justos.

Llibertat, bondat, justícia, bon gust, amplitud d'esperit, tot és qüestió de producció, deia Me-ti ple de confiança.

Me-ti deia: Per comportament moral jo no puc entendre sinó un comportament productiu. Les relacions de producció són les fonts de tota moralitat i tota immoralitat.
[...]

D'un treballador que alguns qualificaven de bona persona, Me-ti deia: La candidesa no és pas bondat.

Me-ti deia: Si els petits són d'esperit esquitit, estan perduts. Amb ells mateixos i amb els seus semblants han de ser d'esperit obert. Als treballadors, els ho ensenya així la mateixa lluita que menen.

Me-ti deia: Qui no té alegria de les coses vives, no tindrà alegria de viure.

Me-ti deia: Els qui no animen més vida que la seva viuen una vida esquitida. La gent esquitida es veu obligada a desguarnir els altres, la gent generosa els omple de coses. Els treballadors combatius que he conegut jo eren gent generosa.